

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 10Csp/133/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8420201869
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Borovská
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2022:8420201869.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Erikou Borovskou v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. XXX/XX, XXX XX D. E., v konaní o zaplatenie 2.025,14 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanému náhradu trov konania voči žalobkyni **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na súd dňa 26.10.2020 v jej konečnej úprave pripustenej právoplatným uznesením tunajšieho súdu zo dňa 14.05.2021, č.k. 10Csp 133/2020 - 56 sa žalobkyňa domáhala na žalovanom zaplatenia 2.025,14 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.024,14 eur od 3.4.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu zástupca žalobkyne odôvodnil tak, že právna predchodkyňa žalobkyne, spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130 (ďalej len „Consumer Finance Holding a.s.“) dňa 31.10.2017 uzavrela so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 7109814917, na základe ktorej poskytla žalovanému pôžičku vo výške 1.895 eur na kúpu spotrebného tovaru špecifikovaného v zmluve v kúpnej cene 2.159,98 eur. Pri podpise zmluvy o pôžičke žalovaný uhradil akontáciu vo výške 264,98 eur a na zvyšok kúpnej ceny spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. poskytla žalovanému pôžičku. Podľa zmluvy o pôžičke žalovaný mal pôžičku splácať v pravidelných 57 mesačných splátkach vo výške 50 eur, a to do celkovej sumy 2.850 eur. Spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. zanikla zlúčením s jej právnym nástupcom Všeobecnou úverovou bankou a.s., Mlynské Nivy 1, Bratislava 829 90, IČO: 31 320 155 (pôvodný žalobca, ďalej už len „VÚB a.s.“) tak, ako je to uvedené vo výpise z obchodného registra OS Bratislava I., oddiel: Sa, vložka číslo 341/B. Žalovaný do podania žaloby z celkovej sumy 2.850 eur zaplatil 0 eur. Žalovaný porušil zmluvnú povinnosť platiť mesačné splátky riadne a včas. VÚB a.s. listom zo dňa 26.01.2018 („Predžalobná upomienka“) vyzvala žalovaného k úhrade dlžných splátok v dodatočnej lehote viac než 30 dní. Žalovaného súčasne upozornila, že ak v stanovenej lehote nedôjde k úhrade aspoň najstaršej omeškanej splátky, bude oprávnená pôžičku zosplatiť. Žalovaný ani v tejto dodatočnej lehote dlžné splátky neuhradil. VÚB a.s. využila svoje právo veriteľa vyplývajúce jej z čl. 8.2 zmluvných podmienok a ust. 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a pôžičku zosplatnila, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 28.03.2018 („Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“). K zosplatneniu pôžičky došlo po márnom uplynutí dostatočne dlhlej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu k splátke splatnej bezprostredne pred zosplatnením. Splátka uvedená v listine „Predžalobná upomienka“ je len najstaršou omeškanou splátkou a neurčuje začiatok plynutia premlčacej

doby. Žalovaný zosplatnený dlh neuhradil. Ku dňu podania žaloby celkový dlh žalovaného zo zmluvy o pôžičke predstavoval 2.025,14 eur (stĺpec „Splátka“ v prehľade splátok a úhrad). Žalobou si žalobkyňa neuplatnila nárok na zmluvnú pokutu vo výške 231,40 eur uvedenú v prehľade úhrad a splátok ako stĺpec „Pokuta“. Žalobou si uplatnila nárok na zaplatenie úrokov z omeškania od šiesteho dňa nasledujúceho po „Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti“. Oznámenie bolo zaslané žalovanému obyčajnou listovou zásielkou, kde obvyklá doba doručenia je 5 dní.

3. Spolu so žalobou zástupca žalobkyne predložil súdu listiny, a to notársku zápisnicu N 3283/2017, NZ 54215/2017, zo dňa 11.12.2017 vo veci projektu rozdelenia spoločnosti Consumer Finance Holding a.s. zlúčením, listinu „Zmluva o spotrebiteľskom úvere“ číslo zmluvy 7109814917, „Zmluvu o poskytovaní služieb“, listinu „Predžalobná upomienka“ zo dňa 26.1.2018 spolu s poštovou doručenkou, listinu „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru,“ zo dňa 28.3.2018 a prehľad splátok a úhrad.

4. Uznesením zo dňa 28.04.2021 č.k. 10Csp 133/2020 - 35 súd podľa § 167 ods. 2 Civilného sporového poriadku vyzval žalovaného na vyjadrenie k žalobe a pripojeným listinám v lehote 15 dní od doručenia uznesenia. Uznesenie spolu so žalobou a jej prílohami bolo žalovanému riadne doručené dňa 11.04.2022. Žalovaný na výzvu nereagoval.

5. Podaním zo dňa 11.05.2022 súd vyzval žalobkyňu s poukazom na § 7 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o pôžičke na doplnenie skutkových tvrdení a predloženie dokladov, rozhodných pre posúdenie splnenia povinnosti pôvodného veriteľa pri uzatváraní zmluvy o pôžičke posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného ako spotrebiteľa pôžičku splácať, teda tzv. bonitu žalovaného, ako aj na doplnenie skutočností rozhodujúcich pre posúdenie aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v konaní z pohľadu splnenia všetkých zákonných podmienok pre postúpenie pohľadávky bankou na žalobkyňu stanovených v § 92 ods. 8 Zákona o bankách v spojení s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Na výzvu zástupca žalobkyne reagoval podaním doručeným súdu dňa 18.05.2022, v ktorom uviedol, že pôvodný veriteľ pred uzatvorením zmluvy o pôžičke preskúmal bonitu žalovaného s odbornou starostlivosťou. Poukázal na súhlas daný žalovaným s použitím jeho osobných údajov za účelom overenia jeho úverovej histórie v Nebankovom registri klientskych informácií, ako aj s cieľom preverenia existencie jeho pracovného pomeru v Sociálnej poisťovni. Na účely preukázania aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v konaní uviedol, že právny predchodca žalobkyne súdu predložil výzvu zo dňa 26.01.2018, ktorá preukazuje splnenie podmienok v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Táto výzva bola žalovanému riadne doručená dňa 31.01.2018. Uviedol, že žalovaný bol, navyše, vyzvaný na zaplatenie sumy aj v oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti listom zo dňa 28.03.2018. Uviedol, že žalovaná pohľadávka je primárne pohľadávkou nebankového subjektu, ktorej vlastníkom sa stala banka až následne v dôsledku zlúčenia so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. Odvolal sa na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 22.12.2021, sp. zn. 17CoCsp/18/2021 a na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave pod sp. zn. 26Co/34/2017 zo dňa 30.1.2018.

6. Súd vec prejednal a rozhodol na pojednávaní dňa 09.09.2022 bez prítomnosti sporových strán. Súd mal predvolanie na pojednávanie zástupcovi žalobkyne riadne a včas doručené dňa 03.08.2022. Zástupca žalobkyne podaním zo dňa 31.08.2022 ospravedlnil svoju neúčast' zásadou hospodárnosti konania a účelnosti trov. Navrhol, aby súd spor rozhodol bez účasti žalobkyne a jej právneho zástupcu. Žalovaný, ktorý bol na pojednávanie tiež riadne a včas predvolaný (21.7.2022), svoju neprítomnosť neospravedlnil a o odročenie pojednávania nepožiadaval. Na pojednávaní súd vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol. K dôvodom svojho rozhodnutia súd udáva:

7. Žalovaný nepoprel a súd na základe vykonaného dokazovania nemal dôvodné pochybnosti o tvrdení žalobkyne, že dňa 31.10.2017 spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130 (ďalej len „Consumer Finance Holding a.s.“) a žalovaný uzavreli zmluvu označenú ako „Zmluva o spotrebiteľskom úvere“, evidovanú žalobkyňou pod č. 7109814917, na základe ktorej spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. poskytla žalovanému úver vo výške 1.895 eur, a to na kúpu „domáci spotrebič – ECAM 860.65“ v kúpnej cene 2.159,98 eur, a že žalovaný sa v zmluve zaviazal zaplatiť pri podpise zmluvy akontáciu vo výške 264,98 eur a úver vo výške zvyšku kúpnej ceny 1.895 eur spolu s jeho nákladmi, celkom 2.850 eur, zaplatiť v 57 pravidelných mesačných splátkach po 50 eur (ďalej už len „zmluva o úvere“). Tieto skutočnosti preukazujú listiny predložené v spore žalobkyňou označené ako „Zmluva o spotrebiteľskom úvere“ a „Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom

úvere (Quatro)“, podľa ktorých sa jednalo o účelový spotrebiteľský úver vo výške 1.895 eur s nákladmi 955 eur, celkovou čiastkou, ktorú sa žalovaný zaviazal zaplatiť 2.850 eur v 57 mesačných splátkach vo výške 50 eur splatných vždy do 20. dňa v mesiaci, dátumom splatnosti prvej splátky dňa 20.11.2017 a dátumom splatnosti poslednej splátky dňa 20.7.2022, výškou fixnej ročnej úrokovej sadzby 20,22 %, hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) 20,22 %, hodnotou priemernej RPMN 13,74 %, výškou odplaty za úver 20,22 %, najvyššou prípustnou výškou odplaty za úver 20,24 %, a dobou trvania zmluvy 57 mesiacov alebo do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa zmluvy.

8. Žalovaný nepoprel a súd na základe vykonaného dokazovania nemal dôvodné pochybnosti ani o tvrdení žalobkyne, že žalovaný do podania žaloby zaplatil len akontáciu vo výške 264,98 eur. Následne nezaplatil ani jednu splátku. Táto skutočnosť vyplýva z prehľadu splátok a úhrad za dobu od 31.10.2017 do 31.08.2020, predloženého žalobkyňou, ktorý žalovaný nijako nespochybnil. Podľa tohto prehľadu žalovaný dňa 31.10.2017 zaplatil akontáciu vo výške 264,98 eur, a následne mesačné splátky neuhradil vôbec. Počnúc prvou splátkou splatnou dňa 20.11.2017 vrátane žiadne úhrady na úverový účet nepoukázal.

9. Z listiny označenej ako „Predžalobná upomienka“ datovanej dňom 26.01.2018 a pripojenej poštovej doručky vyplýva, že týmto listom VÚB a.s. žalovanému s poukazom na zmluvu o úvere oznámila, že ku dňu vyhotovenia listiny eviduje nedoplatok na splátkach v celkovej výške 150 eur a žalovaného vyzvala bezodkladne nedoplatok zaplatiť na v listine špecifikované číslo účtu. Žalovaného súčasne upozornila, že ak do 05.03.2018 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 11/2018, bude oprávnená úver zosplatiť. Podľa poštovej doručky list na adrese trvalého pobytu žalovaného prevzal žalovaný dňa 31.01.2018.

10. Z listiny označenej ako „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“ datovanej dňom 28.03.2018 súd zistil, že táto listina obsahuje prejav vôle VÚB a.s. adresovaný žalovanému spočívajúci v oznámení, že nakoľko dlžné splátky v lehote stanovenej v predžalobnej upomienke riadne a včas neuhradil, dlh zo zmluvy o úvere sa stal splatným v celom rozsahu naraz, a výzvu žalovaného na úhradu sumy 2.025,40 eur.

11. Podľa notárskej zápisnice spísanej notárkou JUDr. Ľubicou Florianovou so sídlom Bratislava, na Hodžovom námestí č. 3, N 3283/2017, NZ 54215/2017, dňa 11. decembra 2017 a výpisov z obchodného registra spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130, zanikla v dôsledku rozdelenia a zlúčenia s nástupníckymi spoločnosťami, a to Všeobecnou úverovou bankou a.s., Mlynské Nivy 1, Bratislava 829 90, IČO: 31 320 155 (ďalej už len „VÚB a.s.“) a VÚB Leasing a.s., Mlynské Nivy 1, 020 05 Bratislava, IČO: 31 318 045 (ďalej už len „VÚB Leasing a.s.“), ktoré sa stali právnymi nástupcami zaniknutej spoločnosti. Podľa výpisu z obchodného registra spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130, bola z registra vymazaná ku dňu 01.01.2018.

12. Z rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok vedenej v denníku súdu pod sp.zn. 1OpP 2/2018 zo dňa 30.11.2017 uzavretej medzi VÚB a.s. a VÚB Leasing a.s. ako postupcami a žalobkyňou ako postupníkom, vrátane jej dodatkov č.1. - č. 4, príloh a žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 23.04.2021 súd zistil, že obe nástupnícke spoločnosti uzavreli so žalobkyňou zmluvu o postúpení pohľadávok, o.i., aj pohľadávky zo zmluvy o úvere v danej veci ku dňu postúpenia vo výške 2.025,14 eur.

13. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere, tzn. ku dňu 31.10.2017 (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

14. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

15. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, tzn. k 30.10.2017 (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.

18. Podľa § 2 písm. d) Zákona o spotrebiteľských úveroch zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

19. Vychádzajúc z cit. ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka spotrebiteľská zmluva nie je osobitným zmluvným typom. Môže ňou byť ktorýkoľvek zmluvný typ upravený Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom, iným právnym predpisom alebo aj zákonom neupravená, tzn. nepomenovaná zmluva, ak sú splnené požiadavky kladené na subjekty zmluvy, tzn. ak stranami zmluvy sú dodávateľ a spotrebiteľ. Spotrebiteľskou zmluvou je teda vždy založený právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ.

20. Medzi stranami nebolo sporné a súd nemal dôvodné pochybnosti o tom, že zmluva o úvere v prejednávanej veci má charakter zmluvy spotrebiteľskej, a že žalovaný má v právnom vzťahu založenom touto zmluvou o úvere postavenie spotrebiteľa. Záver, že žalovaný zmluvu o úvere uzavrel ako spotrebiteľ, teda že pri uzatváraní zmluvy o úvere nekonal v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, vyplýva zo samotného označenia zmluvy ako zmluvy o „spotrebiteľskom“ úvere, označenia druhu úveru ako viazaný „spotrebiteľský“ úver, označenia žalovaného v zmluve údajmi fyzickej osoby – nepodnikateľa, ako aj z obsahu samotnej zmluvy o úvere (celkové náklady „spotrebiteľa“ a pod.). Súd poukazuje tiež na argumentáciu zástupcu žalobkyne v spore ustanoveniami spotrebiteľského práva (zákonom č. 129/2010 Z.z., ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a pod.). Niet pochyb, že spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. pri poskytovaní úveru konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti.

21. Jedným z druhov spotrebiteľských zmlúv sú zmluvy o spotrebiteľských úveroch. Spotrebiteľské úvery v čase uzavretia zmluvy o úvere v danej veci upravoval špeciálny zákon, a to Zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý vo vzťahu k Občianskemu zákonníku má postavenie lex specialis. Súd zastáva názor, že úver poskytnutý žalovanej na základe spotrebiteľskej zmluvy o úvere v danej veci má charakter spotrebiteľského úveru tak, ako ho definuje Zákon o spotrebiteľských úveroch, a spotrebiteľská zmluva o úvere je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch.

22. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere v danej veci uzavrela spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. ako nebankový subjekt. Ako už súd vyššie uviedol, spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., ku dňu 01.01.2018 zanikla v dôsledku rozdelenia a zlúčenia s nástupníckymi spoločnosťami, a to VÚB a.s. a VÚB Leasing a.s., ktoré sa stali právnymi nástupcami zaniknutej spoločnosti. V danej veci právnym nástupcom ku dňu 01.01.2018 sa stala VÚB a.s.. Zaplatenia tejto pohľadávky VÚB a.s. sa žalobou v konaní v danej veci však nedomáha banka, ale žalobkyňa ako nebankový subjekt, a to s tvrdením, že táto pohľadávka banky vo výške 895,29 eur jej bola VÚB a.s. postúpená na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok vedenej v denníku súdu pod sp.zn. 1OpP 2/2018 zo dňa 30.11.2017 uzavretej medzi VÚB a.s. a VÚB Leasing a.s. ako postupcami a žalobkyňou ako postupníkom, vrátane jej dodatkov

č. 1 - č. 4, príloh a žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 23.04.2021. Súd sa preto najprv zaoberal skúmaním vecnej aktívnej legitímácie žalobkyne v konaní. Aktívnou vecnou aktívnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, z ktorého žalobcovi vyplýva uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie aktívnej vecnej legitímácie (ako aj pasívnej vecnej legitímácie) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porovnaj napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo 205/2009 zo dňa 29.06.2010). V sporoch s ochranou slabšej strany, ktorým je aj spotrebiteľský spor, súd aktívnu vecnú legitímáciu skúma z úradnej povinnosti, pričom dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o doplnení a zmene niektorých zákonov (ďalej už len „Zákon o bankách“) pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa (porovnaj napr. rozsudok NS SR sp.zn. 4Cdo 162/2020 zo dňa 27.10.2021, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn 14CoCsp 52/2020 zo dňa 11.05.2021). Zásadnou otázkou, ktorú pritom súd v rámci skúmania aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v konaní v danej veci riešil, bola otázka, či boli splnené zákonné podmienky pre postúpenie pohľadávky VÚB a.s. na žalobkyňu, a ak áno, či došlo k postúpeniu pohľadávky vo výške, ktorej sa žalobkyňa v konaní na žalovanom domáha (porovnaj napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn 14CoCsp 52/2020 zo dňa 11.05.2021).

23. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorá podlieha dozoru a dohľadu Národnej banky Slovenska, a ktorej základné právne postavenie vymedzuje zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „Zákon o bankách“). Podľa § 2 Zákona o bankách banka je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky založená ako akciová spoločnosť, ktorá je úverovou inštitúciou podľa osobitného predpisu (nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú.v. EÚ L 176, 27.6.2013), a ktorá má bankové povolenie. Inú právnu formu banky tento zákon zakazuje. Banka môže bankové činnosti vykonávať iba na základe bankového povolenia podľa osobitného predpisu (Čl. 4 ods. 1 bod 42 nariadenia (EÚ) č. 575/2013) a v rozsahu a za podmienok uložených týmto povolením alebo ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi (napr. § 12 až 34 zákona č. 747/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov). V uvedenom právnom kontexte je potrebné posudzovať aj činnosť banky VÚB a.s. v danej veci spočívajúcu v postúpení pohľadávky.

24. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

25. Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

26. Podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

27. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

28. Podľa § 92 ods. 8 veta prvá a druhá veta Zákona o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len postupník), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok.

29. Podľa § 17 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky (23.04.2021) práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

- a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu 18b) na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a
- b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

30. Podľa § 17 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky (23.04.2021) práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

- a) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a
- b) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu^{21aa)} spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

31. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

32. Postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti spočíva v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa vstúpi nový veriteľ, čiže v existujúcom záväzkovom vzťahu dochádza k zmene v osobe veriteľa. Táto zmena sa nedotýka práv a povinností dlžníka vyplývajúcich pre neho zo záväzku a preto na platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky sa nevyžaduje súhlas dlžníka. Cit. všeobecné ustanovenia § 524 ods. 1 a § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre postúpenie pohľadávky vyžadujú vždy písomnú formu, a súčasne stanovujú, ktoré pohľadávky nie sú spôsobilým predmetom postúpenia. Vychádzajúc z ust. § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie pohľadávky potrebné. Zákon o bankách ako osobitný právny predpis (lex specialis) vo vzťahu k Občianskemu zákonníku v cit. ust. § 92 ods. 8 upravuje osobitné podmienky, za ktorých možno alebo nemožno postúpiť peňažnú pohľadávku patriacu banke, teda tzv. bankovú pohľadávku, buď inej banke alebo inému subjektu, ktorý nie je bankou. Cit. ust. § 17 ods. 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch ako osobitného právneho predpisu (lex specialis) upravuje podmienky, za ktorých nemožno postúpiť práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Postúpenie pohľadávky, ktoré je v rozpore s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách alebo s ust. § 17 ods. 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, je v rozpore so zákonom a podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky v rozpore so zákonom je vylúčené (zakázané).

33. Na podporu tohto svojho právneho záveru súd vzhľadom aj na súdu známu stále pretrvávajúcu argumentáciu žalobcov v obdobných sporov, spočívajúcu v tom, že ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách upravuje iba výnimky z bankového tajomstva a nie podmienky pre platné postúpenie pohľadávky bankou, poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.04.2018 sp.zn. 1Cdo 147/2017 publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov SR pod č. 60/2018, podľa ktorého: „Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č.483/2001 Z.z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon“. V tomto rozhodnutí Najvyšší súd Slovenskej republiky o.i. tiež konštatuje, že: „...v prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta ZoB pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade zákona o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka...následkom postupu pohľadávky, ohľadom ktorej nie je cesia podľa § 525 OZ alebo podľa osobitných predpisov dovolená, je absolútna neplatnosť postupnej zmluvy pre jej rozpor so zákonom (§ 39 OZ), pričom na absolútnu neplatnosť postúpenia musí prihliadnuť súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ak teda dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť nie je možné zhojiť.“

34. Súd poukazuje tiež napr. na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.03.2018 sp.zn. 7Cdo 26/2017, podľa ktorého: „ ...podľa názoru dovolacieho súdu neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu v prejednávanej veci než tú, že podmienky § 92 ods. 8 vety prvej zákona

o bankách, za splnenia ktorých môže banka svoju pohľadávku postúpiť inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ).“

35. Do pozornosti súd dáva tiež dôvodovú správu k cit. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, podľa ktorej zavedenie tohto ustanovenia do Zákona o bankách má motivovať banky k tomu, aby robili kroky smerujúce k ukončeniu záväzkových vzťahov pri dlhodobom nesplácaní úverov dlžníkmi, a aby počas trvania zmluvných vzťahov iba nepripisovali úroky, poplatky a rôzne sankcie, a dlhy tak nezvyšovali. Takéto správanie bánk nespĺňalo požiadavku prístupu banky ako dodávateľa k spotrebiteľom s odbornou starostlivosťou tak, ako to vyplýva zo zákona o spotrebiteľoch. Nebolo tiež v záujme spotrebiteľov, aby po uzavretí spotrebiteľskej zmluvy o úvere banka kedykoľvek počas trvania zmluvného vzťahu postupovala pohľadávku voči nim tretej osobe, ktorá nepodlieha dozoru a dohľadu Národnej banky Slovenska. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu Zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou. Tu súd len dodáva, že nie len poskytovanie, ale aj správa úveru, je špecifickou osobitne Zákonom o bankách upravenou činnosťou banky. Preto súd mal za to, že aj na správu pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere (nie len poskytovanie), ktorá v danej veci prešla z pôvodného veriteľa na VÚB a.s., je potrebné aplikovať Zákon o bankách, a to predovšetkým za účelom naplnenia požiadavky odbornej starostlivosti veriteľa vo vzťahu k spotrebiteľovi (porovnaj Rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Cdo/147/2017, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/494/2014 zo dňa 07.12.2015).

36. Z cit. ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách je možné vyvodiť, že spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky môže byť len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktorá je už splatná. Podľa tohto ustanovenia banka má oprávnenie postúpiť pohľadávku alebo jej časť, s ktorou je dlžník v omeškaní po dobu stanovenú zákonom, a to o viac ako 90 kalendárnych dní, a to napriek písomnej výzve banky. Tieto zákonné podmienky musia byť pritom splnené kumulatívne. Tu súd na podporu tohto záveru, v nadväznosti aj na vymedzenie pohľadávky na účely ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách zástupcom žalobkyne v konaní, poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3CoCsp 23/2021 zo dňa 16.02.2022, podľa ktorého: „29. Z uvedeného vyplýva, že by bolo v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k neúnosnému právnemu stavu, ak by banky postupovali „živý úver“ na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad NBS. V takomto prípade by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom. Uvedené by bolo v rozpore s požiadavkou náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách... 35. Špecifické pôsobenie bánk, na ktoré dohliada centrálna banka, opodstatňuje záver, že s bankovým úverom, ktorý nie je splatný, nemôže nakladať nebankový subjekt. Nesplatný úver od banky je produktom banky, na ktorý dopadá dohľad centrálnej banky s prísne stanovenými pravidlami pre bankový sektor. Nebankový subjekt nie je oprávnený používať (akokoľvek) bankové oprávnenia a ani používať bankové úvery. Termín používať prirodzene zahŕňa aj zosplatnenie úveru alebo určité zavŕšenie vzťahu vyplývajúceho zo zmluvných podmienok banky.“ (porovnaj tiež napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 9CoCsp 50/2021 zo dňa 15.02.2022). Banka má nepochybne právo postúpiť na iný subjekt aj celú úverovú pohľadávku. Pre takýto postup je však nevyhnutné, aby banka pred postúpením úverovú pohľadávku v súlade so zákonom predčasne zosplatnila. Súd v danej veci dospel k záveru, že žalobkyňa v konaní nepreukázala, že by VÚB a.s. pred postúpením úverovej pohľadávky na žalobkyňu bola splnila zákonné podmienky pre jej predčasné zosplatnenie.

37. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

38. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

39. Citované ustanovenia Občianskeho zákonníka pre predčasné zosplatnenie úveru dohodnutého v splátkach vyžadujú výzvu veriteľa adresovanú a preukázateľne doručovanú spotrebiteľovi, obsahujúcu

upozornenie na aktuálny dlh a výslovné upozornenie na možnosť veriteľa požadovať zaplatenie celej úverovej pohľadávky naraz z dôvodu nezaplatenia aktuálneho dlhu. Podľa cit § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka právo na zaplatenie celej úverovej pohľadávky má veriteľ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Podľa cit. § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Právo podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré predstavuje v spotrebiteľských zmluvách lex specialis oproti všeobecnej norme § 565, môže veriteľ vykonať len po uplynutí zákonnej lehoty, ktorú nemožno skrátiť, ale za predpokladu, že omeškanie s uvedenou splátkou, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní viac ako tri mesiace trvá. Pred žiadosťou veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky sa ďalej vyžaduje, aby veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní, upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená aj tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Lehota na doručenie upozornenia spotrebiteľovi v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie zosplatnenia celej pohľadávky, nemusí bez ďalšieho začať plynúť až potom, ako je dlžník v omeškaní so splátkou 3 mesiace. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nie je upravená lehota, v ktorej musí veriteľ žiadať právo na predčasné zosplatnenie úveru najneskôr. Táto je upravená v § 565 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého toto právo môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky a súčasne spotrebiteľ musí byť v omeškaní so zaplatením splátky 3 mesiace, pričom postačuje, aby bol v omeškaní len s jednou splátkou. Veriteľ je tak časovo limitovaný využitím práva na zosplatnenie. Do splatnosti tejto splátky, ktorá nadväzuje na splátku, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace, musí veriteľ právo na zosplatnenie uplatniť, inak jeho právo zaniká.

40. V danej veci VÚB a.s. listinou „Predžalobná upomienka“ datovanou dňom 26.01.2018 žalovaného upozornila, že ku dňu 26.01.2018 má aktuálny nedoplatok na splátkach predmetného úveru vo výške 150 eur (3 mesiace x 50 eur) a výslovne ho upozornila, že ak do 05.03.2018 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 11/2017, bude oprávnená úver zosplatniť. Podľa pripojenej doručky listina bola doručená na adresu trvalého pobytu žalovaného, kde ju dňa 31.01.2018 prevzal. Podľa prehľadu splátok a úhrad, ktorý žalovaný nijako nespochybnil, žalovaný v lehote do 05.03.2018 dlžné splátky neuhradil. Dňom 20.02.2018 sa dostal do omeškania s úhradou splátky „11/2017“, splatnej dňa 20.11.2017, viac ako tri mesiace. Na zaplatenie aktuálneho dlhu, vrátane splátky splatnej dňa 20.11.2017, mu bola veriteľom poskytnutá lehota do 05.03.2018, teda lehota dlhšia ako zákonná povinná lehota 15 dní. Na možnosť zosplatnenia celej pohľadávky naraz bol teda žalovaný predžalobnou upomienkou, ktorá sa preukázateľne dostala do dispozičnej sféry žalovaného, výslovne upozornený. VÚB a.s. tak mala oprávnenie úver predčasne zosplatniť pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.11.2017 po uplynutí 3 mesiacov od splatnosti tejto splátky, teda od 20.02.2018, a to do splatnosti nasledujúcej splátky splatnej dňa 20.03.2018. Žalobkyňa predložila súdu listinu vyhotovenú VÚB a.s. označenú ako „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“, datovanú dňom 28.03.2018, tzn. dňom nasledujúcim po splatnosti splátky nasledujúcej po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, pre ktorú veriteľ mohol pristúpiť k zosplatneniu celej úverovej pohľadávky naraz. Preto súd prijal záver, že právo VÚB a.s. na zosplatnenie celej pohľadávky z úveru pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.11.2017, na zaplatenie ktorej bol žalovaný predžalobnou upomienkou dňa 26.01.2018 upozornený, dňom 20.03.2018 banke zaniklo. Oznámeniu o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 28.03.2018 preto nemožno priznať právne účinky predčasného zosplatnenia úverovej pohľadávky tak, ako to predpokladá citovaná právna úprava. Preto súd mal za to, že VÚB a.s. v danej veci nespĺnila zákonné podmienky pre predčasné zosplatnenie úverovej pohľadávky. Vo vzťahu k tvrdeniu zástupcu žalobkyne, že k zosplatneniu došlo vo vzťahu k splátke splatnej bezprostredne pred zosplatnením úveru, súd udáva, že pred oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 28.03.2018 žalovaný nebol v omeškaní viac ako 3 mesiace so splátkou splatnou dňa 20.12.2017, ani 20.01.2018.

41. Navyše, žalobkyňa nijako nepreukázala, že by listina „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“ zo dňa 28.03.2018 sa bola vôbec dostala do dispozičnej sféry žalovaného. Aj keď žalovaný tvrdenie žalobkyne o informovaní o predčasnom zosplatnení touto listinou nespochybnil (k žalobe sa nevyjadril), to neznamená, že žalobkyňa, na ktorej bolo v konaní dôkazné bremeno vo vzťahu k doručeniu tohto oznámenia do dispozičnej sféry žalovaného (§ 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka), toto dôkazné bremeno aj uniesla. Tu súd v nadväznosti na súdu známou argumentáciu z obdobných sporov, že listina o zosplatnení úveru má len deklaratórny charakter, poukazuje napr. na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo 36/2000 zo dňa 15.12.2000, publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu

Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov SR pod č. 4/2021, podľa ktorého: „11.3....Princíp doručovania právnych úkonov ako podmienka ich účinnosti vyplýva nielen z § 45 Občianskeho zákonníka, ale je jednou z hlavných zásad súkromného práva. Je neprípustné, aby k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností účastníkov právnych vzťahov dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby mal adresát minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť - ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou významný pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť spoznať jeho obsah (musí dôjsť do jej dispozičnej sféry). Dispozičná sféra adresáta je vymedzená zmluvne dohodnutým doručovacím režimom, t.j. kontaktnými adresami účastníkov alebo určením kontaktnej osoby (spravidla v záhlaví zmluvy) s tým, že doručenie písomnosti je účinné už tým, že sa doručí do dohodnutého miesta alebo určenej osobe. Týmto okamihom sa zásielka dostáva do sféry adresáta, pričom už nie je dôležité, či sa adresát s obsahom zásielky zoznámil alebo nie...Z povahy ustanovenia § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa odchýlnú dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením totiž zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhýba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nebanlivosti (napr. zmenou doručovacej adresy bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil. Je potrebné si však uvedomiť, že v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať“. Preto súd mal za to, že aj oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 28.03.2018 bolo potrebné doručiť do dispozičnej sféry žalovaného (porovnaj tiež napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn. 12CoCsp 26/2021 zo dňa 10.03.2022, sp.zn. 8CoCsp 16/2021 zo dňa 28.02.2022, sp.zn. 3CoCsp 23/2021 zo dňa 16.02.2022, a ďalšie). Keďže žalobkyňa toto skutočnosť nepreukázala, súd aj z tohoto dôvodu predčasnému zosplatneniu úveru nemohol priznať právne účinky.

42. Vzhľadom na uvedené závery súd uzavrel, že nakoľko žalobkyňa nepreukázala splnenie zákonných podmienok pre postúpenie úverovej pohľadávky VÚB a.s. bankou, stanovených v cit. ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, nepreukázala ani, že je v konaní vecne aktívne legitimovaná. Ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách upravuje osobitné podmienky, za ktorých možno alebo nemožno postúpiť peňažnú pohľadávku banky, teda tzv. bankovú pohľadávku, buď inej banke alebo inému subjektu, ktorý nie je bankou. Postúpenie pohľadávky, ktoré je v rozpore s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, je v rozpore so zákonom a podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné. Nakoľko termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru podľa zmluvy o úvere bol v danej veci dojednaný na deň 20.07.2022, pričom k postúpeniu úverovej bankovej pohľadávky došlo ku dňu 23.04.2021, postúpenie je v danej veci v rozpore aj s cit. ust. § 17 Zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého banka nemôže postúpiť pohľadávku na nebankový subjekt pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky v rozpore so zákonom je vylúčené (zakázané). Za danej situácie preto súd žalobu žalobkyne pre nedostatok jej aktívnej vecnej legitimácie v konaní zamietol.

43. Navyše, zákonnou podmienkou postúpenia splatnej bankovej pohľadávky podľa cit. § 92 ods. 8 Zákona o bankách bola aj písomná výzva banky na zaplatenie splatnej bankovej pohľadávky a nepretržité omeškanie s jej zaplatením trvajúce dlhšie ako 90 kalendárnych dní napriek tejto výzve. Na základe vykonaného dokazovania súd však nemohol v danej veci prijať záver, že žalobkyňa učinenie takejto výzvy bankou VÚB a.s. pred postúpením pohľadávky na žalobkyňu preukázala. Podľa judikatúry právne úkony sa posudzujú podľa ich obsahu, a preto nie je vylúčené, aby obsahom jednej listiny bolo aj niekoľko právnych úkonov. Napr., aby obsahom právneho úkonu, ktorým si v danej veci VÚB a.s. ako veriteľ uplatnila právo na predčasné zosplatnenie celého úveru, bola súčasne aj výzvou banky podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách (porovnaj napr. rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 6CoCdo 37/2020 zo dňa 28.04.2021). V danej veci však žalobkyňa nepreukázala, že by oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 28.03.2018 sa bolo vôbec dostalo do dispozičnej sféry žalovaného.

Preto súd tomuto oznámeniu nemohol priznať ani právne účinky písomnej výzvy podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Žalobkyňa netvrdila a nepreukázala učinenie žiadneho iného písomného právneho úkonu, ktorý by svojim obsahom spĺňal náležitosti písomnej výzvy podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

44. Vo vzťahu k procesnej obrane žalobkyne spočívajúcej v spochybnení, že postup v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách sa nevzťahuje aj na prejednávajúcu vec, a to z dôvodu, že pôvodný veriteľ spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. vystupovala ako nebankový subjekt, súd opakovane uvádza, že je toho názoru, že aj na správu pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere (nie len na poskytovanie), ktorá v danej veci prešla z pôvodného veriteľa spoločnosti Consumer Finance Holding a.s. na VÚB a.s., je potrebné aplikovať Zákon o bankách, a to predovšetkým z dôvodu naplnenia požiadavky odbornej starostlivosti veriteľa vo vzťahu k spotrebiteľovi (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Cdo/147/2017, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/494/2014 zo dňa 07.12.2015). Spotrebiteľský úver nebol síce v danej veci poskytnutý bankou alebo pobočkou zahraničnej banky, ale nebankovou spoločnosťou, postúpením úverovej pohľadávky však správa spotrebiteľského úveru prešla na banku. Súd tu poukazuje na judikatúru súdov vyššej inštancie v obdobných veciach, podľa ktorej aj v prípade, ak pohľadávka uplatnená žalobou pôvodne vznikla zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy uzavretej medzi nebankovým subjektom a spotrebiteľom, v čase jej uplatňovania na súde už bola pohľadávkou banky z dôvodu zlúčenia pôvodného veriteľa – nebankového subjektu s novým veriteľom - bankou, ktorá bola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku voči spotrebiteľovi na inú spoločnosť len za splnenia zákonných podmienok stanovených v § 92 ods. 8 Zákona o bankách. (porovnaj napr. rozsudok Krajského súdu Trenčín, sp. zn. 19CoCsp 28/2020 z 28.10.2020 a rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 13CoCsp/3/2021 z 22.09.2021). Opačný záver podľa názoru súdu sa prieči nie len vyššie prezentovaným názorom súdov vyšších inštancií, ale predovšetkým účelu a zmyslu Zákona o bankách, keďže nie len poskytovanie úverov, ale aj ich správa, sú špecifickými osobitne právnym predpisom upravenými činnosťami banky, pričom nie je v záujme spotrebiteľov, aby počas trvania (správy) zmluvného vzťahu dochádzalo k postúpeniu pohľadávky voči nim tretej osobe, ktorá nepodlieha dozoru a dohľadu Národnej banky Slovenska.

45. Vzhľadom na uvedené závery súd uzavrel, že nakoľko žalobkyňa nepreukázala splnenie zákonných podmienok pre postúpenie úverovej pohľadávky alebo aspoň jej časti VÚB a.s. bankou, stanovených v cit. ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, nepreukázala ani, že je v konaní vecne aktívne legitimovaná. Ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách upravuje osobitné podmienky, za ktorých možno alebo nemožno postúpiť peňažnú pohľadávku banky, teda tzv. bankovú pohľadávku, buď inej banke alebo inému subjektu, ktorý nie je bankou. Postúpenie pohľadávky, ktoré je v rozpore s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, je v rozpore so zákonom a podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné. Nakoľko termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru podľa zmluvy o úvere bol v danej veci dojednaný na deň 20.07.2022, pričom k postúpeniu úverovej bankovej pohľadávky došlo ku dňu 23.04.2021, postúpenie je v danej veci v rozpore aj s cit. ust. § 17 Zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého banka nemôže postúpiť pohľadávku na nebankový subjekt pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky v rozpore so zákonom je vylúčené (zakázané). Za danej situácie preto súd žalobu žalobkyne pre nedostatok jej aktívnej vecnej legitímácie v konaní zamietol.

46. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

47. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov právo.

48. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

49. Súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Žalovaný mal tak úspech v konaní v plnom rozsahu a prislúcha mu voči žalobkyňi nárok na náhradu trov v plnom rozsahu trov. Žalovaný si nárok na náhradu trov neuplatnil, zo spisu mu žiadne trovy nevyplývajú. Preto súd žalovanému žiadnu náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti výrokom I. – II. toho rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).